

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus VEEBRUAR 2020

Hea Johannese Sõnumite lugeja!

Küünlapäeval, 2. veebruaril möödub 100 aastat Tartu rahu sõlmimisest. See sündmus on väärikaks lõpp-punktiks kolm aastat väldanud Eesti Vabariigi asutamise 100. aastapäeva tähistamisele. Üks ring saab täis ning alustame uut. 2017. aasta aprillist 2020. aasta veebruarini on Eestis ja eesti kogukondades üle maailma tähistatud tuhandete sündmustega vabariigi juubelit. See on olnud meie kõigi ühine pidu. Sündmusterohke juubeli ajal on juubilarile tehtud arvukaid kingitusi – kodanikualgatusel korras rajatud tammikuid ja parke, soetatud muusikainstrumente lastele, seatud korda kojad ja kodud. Eestimaa on saanud väliselt rühikamaks, rahvas enesekindlamaks ja teadlikumaks oma minevikust. Jaan Tõnisson on kunagi öelnud, et täisnimene on iseseisev, haritud ja loov. Just seda peegeldust võib näha ka tänasele Eestile vaadates. Eesti on iseseisev, selle rahvas on haritud ja loov, mille kinnituseks on ka edukus digi- ja innovatsiooni valdkonnas. Täisnimese elu osa on ka proovikivid ja katsumused kui arengu paratamatu osa. Seegi on sarnane tänasele Eestile.

Ka luterlikul kirikul on lõppevatel juubelipidustustel olnud väga oluline ja paljusid sündmusi raamistav roll. Tähistas ju kirik ise 2017. aastal vabariigi aastapäeva eelakordina vaba rahvakirikuna asutamise 100. aastapäeva ning EV 100 sündmuste proloogina toimus 8. aprillil kontsert-jumalateenistus Peterburi Jaani kirikus ja 12. aprillil Mihkli kirikus Lääne- ja Pärnumaa piiril kontsert-jumalateenistus, millele on järgnenud arvukalt palvusi, jumalateenistusi ja teisi temaatilisi sündmusi paljudes pühakodades. Kirik on olnud avatud ja nähtav. Juubelipidustuste üks lõppakorde on 2. veebruaril toimuv jumalateenistus Tartu Jaani kirikus. Ka EELK Haapsalu kogudus osales aktiivselt juubelipidustuste korraldamisel arvukate kontsertide, jumalateenistuste ja teiste sündmuste kaudu. Kingitusena valmis ka Haapsalu palveraamat „Sada palvet“, mis on kokku pandud koguduse liikmete, sõpruskoguduste sõprade ja paljude teiste usklike palvetest.

Eelmainitud sündmuste tähistamisel on kiriku jaoks aga märksa avaram mõõde kui üksnes vabariigi asutamise tähistamine ja võidetud ning tagasi võidetud vabadusest rõõmustamine. See on seotus Loojaga, kelle armust me oleme jõudnud nii kaugemale, et oleme võinud tähistada oma riigi loomise seisukohast keskseid sündmusi. Inimese vastus Looja armastusele on tänu. Usun, et tänutunnet on võinud kogeda kõik need, kes EV 100 üritustest on osa võtnud.

24. veebruaril tähistame Eesti 102. sünnipäeva ning sellele järgnevad vastlapäev ja tuhkapäev. Neist viimane tähistab ühtlasi paastuaja algust – 40 päevast ringi. Ka kirikuaasta on oma pühade ja sündmustega üks mõtteline ring. Nii nagu päikesesüsteemis liiguvad planeedid ümber päikese, on

kirikuaasta kese Kristus. Ilma selle keskmata laguneks süsteem koost ning inimese elu oleks kaootiline kulgemine tundmatuse suunas. Religioosne mõõde annab kindluse selle kohta, et meie elu on sihiga ja turvaline. Kristlik sõnum – Jumal armastab sind – aitab oma eluga selle erinevatel aegadel hakkama saada ning muuta ka meie isiklikud aastaringid mõtestatuks. Juubelipidustuste ring küll lõppeb, kuid tänu oma riigi ja kiriku eest jääb loodetavasti alatiseks kestma nii nagu ka rõõm Kristuses.

Kristel Engman
EELK vikaarõpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA VEEBRUARIS

P, 2. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga. Issanda templissetoomise püha e Küünlapäev. Teema: Kristus – Jumala kirkuse sära. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. (toomkirik).
Kl 18 Tartu Rahu 100. aastapäeva tähistamine. Kogunemine Vabadussamba juures, mälestusküünalde süütamine, liigutakse koos Jaani kirikusse. Järgneb kontsert-palvus. Esinevad Haapsalu Vanalinna lasteaedade muusikud. Teenib piiskop Tiit Salumäe, kõnelevad Kaitseliidu Lääne maleva pealik kolonelleitnant Meelis Pernits ja Haapsalu linnaepa Urmas Sukles. (Jaani kirik).
T, 4. veebruar kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).
N, 6. veebruar kl 17.30 Kogudusekooli 17. tund: Piibel ja selle ajalugu (Jaanisaal).
R, 7. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).
P, 9. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga. 3. pühapäev enne paastuaega. Lastekirik. Teema: Teenimatu arm. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Teno Ilves. (toomkirik).
T, 11. veebruar kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).
R, 14. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal).
L, 15. veebruar kl 16 kirikukontsert. Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kontsert „Jäägu minu rahval rahu.“ Esinevad Eesti Naislaulu Seltsi koorid. Vaba sissepääs (toomkirik).
P, 16. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga, 2. pühapäev enne paastuaega. Teema: Jumala sõna külv. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa (toomkirik).
T, 18. veebruar kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).
N, 20. veebruar kl 17.30 Kogudusekooli 18. tund: Piiblisõnaraamat (Jaanisaal).
R, 21. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 18** noorteõhtu (Noortetuba).
P, 23. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga, pühapäev enne paastuaega. Lastekirik. Teema: Jumala armastuse ohvrtee. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Orelil Lia Salumäe. (toomkirik). **Kl 13** jumalateenistus armulauaga De la Gardie hooldekodus. Tähistame Eesti Vabariigi 102. aastapäeva. Teenib piiskop Tiit Salumäe.
E, 24. veebruar kl 11 Eesti Vabariigi 102. aastapäeva kontsert-jumalateenistus. Teenivad abipraosti kt Küllike Valk ja õpetaja Kristo Hüdsi. Kõnelevad Haapsalu linnaepa Urmas Sukles ja Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilane - kõnekonkursi võitja. Orelil Lia Salumäe. Esineb Haapsalu Poistekoor. Juhatab Kadri Kelner (toomkirik). **Kl 12** Eesti Vabariigi 102. aastapäeva tähistamine Vabadussamba juures.
T, 25. veebruar kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).
R, 28. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal).
L, 29. veebruar kl 15 Piibliring Piibel köögis. Piiblitunni peab praost Kaido Saak koos tütre Miinaga (Jaanimaja).

KEVADINE LEERIKOOL.

Hea kaasteeline!

Kutsun sind jagama seda infot, sest peagi on taas algamas leerikursus meie koguduses. Meie koguduse leerikursus on kujunenud pigem arutlevaks ja annab võimaluse leeris osalejatel kuuldu üle mõtteid vahetada ning neid analüüsida. Leeritundides arutleme ristiusule olulisi teemasid,

nt mis on üldse usk ja keda/mida uskuda? Kes on Jumal ja kas Tema juhib inimese elu? Miks inimene peaks olema ristitud ja milline tähendus on inimese jaoks kirikul ja armulaual? Miks on maailmas kurjus ja kannatus? Kuidas elada õigesti ja hästi? Mis saab peale surma?

Mis see leerikool selline on? See on paik, kus inimesed saavad täpsemalt teada, mida kristlased usuvad ja kes nad üldse on. Sageli on kristlaste kohta erinevaid eelarvamusi ja väljakujunenud stereotüüpe ning need ajavad inimesi segadusse. Püüame leida vastuseid küsimustele, mis on seotud Jumalaga, Jeesuse Kristusega ja Püha Vaimuga.

Leerikooli on oodatud kõik huvilised alates 16. eluaastast.

Leerikooli tulles ei pea olema ristitud. Ristimine toimub leerikooli ajal.

Meie koguduse leerikursus kestab umbes kolm kuud. Kokku saame 7-8 korral ning leeritunni pikkus on 1,5 tundi. Kursust juhivad piiskop Tiit Salumäe ja õpetaja Kristo Hüdsi.

Leerikool algab pühapäeval, 1. märtsil kell 13 Jaanimajas, aadressil Kooli 6.

Leerikursuse osalustasu on 70 €. Registreerimine aadressil haapsalu@eelk.ee

Kohtumiseni leerikoolis!

Kristo Hüdsi
õpetaja

ALLIANSSPALVENÄDAL 2020.

12.-19. jaanuarini toimus alliansspalvenädal Haapsalus ja mujal Eestimaa paigus. Oikumeenilised palvused toimusid õigeuskirikus, adventkoguduses, metodistikirikus, baptistikoguduses, vabakoguduses ja luterlikus kirikus. Sel aastal oli palvenädala teemaks „Teel koju – kuidas turvaliselt matkata“. Kogu nädala lõikes kasutati igal õhtul jutluse aluseks teemakohaseid kirjakohti. See nädal andis vaimulikele võimaluse teenida naaberkogudustes sõna ja palvega ning teisalt koguduseliikmetel osaleda naaberkoguduste palvustel.

Piiblis on palju lugusid kodust, millega palvenädalal osalejad võisid kohtuda. On oluline mainida, et Jeesus nimetab inimesi, kes Teda järgivad, oma perekonna liikmeteks. Ta ütleb oma järgijatele, et kui me üksteist armastame, saab maailm selle järgi aru, et me oleme tema jüngrid. See, mis inimesi koju kutsub, on suhted. Oma füüsilises ja vaimulikus keskkonnas me tunneme ennast koduselt, kui teoks saab armastus, millest Jeesus räägib.

Hea meel oli näha armsaid vendi ja õdesid Kristuses üheskoos palveosaduses ja üksteist toetamas. EELK Haapsalu koguduse esindajana jutlustas allakirjutanu Haapsalu Vabakoguduses teemal „Veetsimisest igavese allika leidmiseni: Samaaria naise avastus“ (Jh 4:1-26). Lühikokkuvõtte jutluse sisust on järgmine: Olles üheskoos teel taevasesse koju, võib meiegi teel vahel juhtuda, et meie anumates lõppeb vesi. Aga selleks, et jõuda koju, peame ikka ja jälle tulema Püha allika juurde ja täitma oma anumad. Meie enese tehtud kaevud kuivavad ära, aga Kõigeväelise Jumala veesoontes on

vett küll. Selleks veesooneks meie jaoks on Tema igavene Sõna, palve ja ühine osadus! Palvenädal lõppes Haapsalu toomkirikus, jutlustas adventkoguduse õpetaja Rein Kääsk. Alliansspalvenädalast osavõtmine on hea võimalus külastada naaberkogudusi ning õppida üksteist paremini tundma.

Kristo Hüdsi

SAAME TUTTAVAKS – SIRJE KAASIK.

Koorijuht, muusikapedagoog ja helilooja Sirje Kaasik on Haapsalu linna ja koguduse muusikaelu lahutamatu osa. Tema käe all on laulnud sadu lapsi, noori ja täiskasvanuid, tema solfedžoõpetust saanud mitu põlvkonda haapsallasi ning tema laule on esitanud suured ja väiksed, solistid ja ansamblid, kuni laulupeokoorini välja.

Sirje muusikaline karjäär sai alguse tema sünnilinnas Tartus. Esimesi viisijuppe otsis ta kodus väiksel akordionilt, mida isa aeg-ajalt mängis. Sirje mäletab, kuidas ta lapsena käis emaga Laste Maailma mänguasjapoes: “Soovisin endale nii väga Buratino nukku. Ema ostiski selle mulle. Ma olin nii õnnelik, et laulsin keset poodi kõigile Buratino laulu, nukk kaenlas.” Ka bussiga maale sõites võttis väike Sirje bussis lauluviisi üles. Nii lasteaias kui koolis paluti ta tihti lavale. Esinemisi oli nii ükski kui kooriga. “Minu lauluõpetaja Helle Lukk oli väga tore,” meenutab Sirje. Ka isa-ema olid lapse lauluoskuse üle uhked ning panid ta vahel külalistele laulma.

Muusika juurde suunajaks peab Sirje siiski oma vanaema, kes talle palju laulis. Aeg-ajalt võttis ta lapselapse kaasa Pauluse kirikusse, kus ta sõbranna organistina töötas. Hiljem hakkas vanaema käima metodisti kirikus. Jälle oli väike Sirje temaga kaasas. “Kui õpetaja kogudusele laulusõnu ette ütles, laulsin ma kõva häälega kaasa. Mäletan, kuidas inimesed mind vaatasid,” naerab Sirje. Sirje vanaema mängis ka hästi klaverit. Tal oli ilus vanaaegne klaver, mille külge olid kinnitatud küünlajalad. Vanaema kodu oli sama maja teises otsas, kus Sirje pere elas.

Kui Sirje oli umbes 9-aastane, viis vanaema ta muusikakooli, kuid kahjuks oli siis vastuvõtt juba läbi.

Järgmisel aastal võeti õpilasi vastu ainult tšello erialale. Pool aastat pidi Sirje õppima tšellot, siis tohtis klaveri teiseks erialaks juurde võtta. Kuna kaks õppemaksu oli vanemate jaoks liiga kulukas, siis valis Sirje klaveri. Kodus klaverit polnud ja harjutada tuli vanaema juures. Harjutama minek oli sageli aga hoopis ettekäändeks, sest lugemishimuline tüdruk pidas klaverist põnevamaks vanaema raamatuid. “Kui vanaema kodus polnud, siis hakkasin lugema,” tunnistab Sirje, kes vahel ka harjutamise ajal raamatut luges.

Sirje jõudis õppida neli aastat klaverit, kui lõpetas juba üldhariduskoolis 8. klassi. Klaveriõpetaja soovitas tal minna Elleri muusikakooli koorijuhtimist õppima. “Ega ma ei teadnud, mis see on, aga muusika mulle meeldis ja ma armastasin laulda,” meenutab ta. See oli Sirje jaoks pöördeline aeg, sest ühtäkki hakkas talle koorijuhtimine meeldima: “Siis hakkasin õppima ja lõpetasin kooli kiitusega. Sealt edasi läksin Tallinna konservatooriumi.”

Tudengiajal tutvus Sirje oma praeguse abikaasa Heinariga ning pärast kooli lõpetamist tulid nad Heinari suunamise tõttu Haapsallu. Loodi pere ja sündisid lapsed. Sirje asus tööle Haapsalu muusikakooli. Koos Andres Ammasega hakkas ta juhatama Heleri segakoori. “Esinemisele võtsin tihti ka lapsed kaasa,” räägib Sirje.

Pere neljas laps Kaarel oli just sündinud, kui organist Lia Salumäe kutsus Sirje Kaasiku 1990. aasta sügisel kirikusse appi lastekoori juhatama. “Siis oli tulemas toomkiriku taaspühitsemine ja Lia oli ise lapseootel ja vajas abi jõuluteenistuse ettevalmistamisel,” räägib Sirje, kes just soovis endale ülesannet väljapool kodu ning on tänulik, et Heinar sai sel ajal lapsi hoida.

Aastatel 2001–2016 juhatas Sirje EELK Kirikumuusika Liidu lastekoori Väike Küünal. Lisaks on ta juhtinud muusikakooli kooriklassi ja koguduse tütarlaste ansamblit. Aastast 2006 lisandus naiskoor Kaasike ja 2008 Uuemõisa lasteaed-alkkooli lastekoor. Suureks tunnustuseks peab Sirje Kaasik 2008. aastal saadud Läänemaa kultuuripärli preemiat.

Laule hakkas Sirje kirjutama puhtast vajadusest, sest lastekoorile oli vaja midagi põnevat. 1998 valmis esimene kaanon. Laul hakkab sündima siis, kui ta näeb mõnda ilusat teksti: “Sõnad peavad olema õiges rütmis, silpide arv on tähtis.” Lemmikluuletajatest meenuvad esimesena Leelo Tungal, Heli Illipe-Sootak ja Heiki Vilep. Just hiljuti leidis Sirje raamatukogust Vilepi “Pesamuna kõneaabitsa”, kus olid väga toredad luuletused: “Hakkasin neid koolivaheajal sirvima ja kolme päevaga sain kirja 12 laulu.” Tavaliselt ei saa laul kohe lõplikult valmis, vaid vajab aega. Kirjapandud mustandi vaatab helilooja teisel päeval analüüsiva pilguga üle, vajadusel muudab ja alles lõpus sisestab arvutisse.

Kõige rohkem laule ongi Sirje Kaasik kirjutanud lastele, kuid kirjutada meeldib ka teistele kooriliikidele. Vahel tuleb ka ise laulutekst valmis kirjutada. Siis saab ta silbid-sõnad oma soovi ja sobivuse järgi ritta sättida. Kui palju muusikapalu Sirje ühtekokku on kirjutanud, ei oska ta öelda. Laulikute kaudu on tema muusika jõudnud pea igasse maailmanurka. “Üks laulik on läinud Austraaliasse,” teab Sirje rääkida. Tal on hea meel, kui saab laulude kohta tagasisidet. Sirje Kaasik on välja andnud neli laulikut ja tema laule on ilmunud mitmes laulukogumikus. Tulevikuplaanidest rääkides tunnistab Sirje, et tema suur soov ja unistus on anda välja veel üks laulik. „Laule on kogunenud sahtlisse juba isegi mitme lauliku jagu,“ nendib ta.

Üheks suuremaks tunnustuseks heliloojana oli Sirje jaoks see, et tema laul „Sind ma tahan armastada“ valiti mulluse Tartu laulupeo programmi. Tartuga on laulukirjutajal eriline side. “Tartu tunnistab mind,” kogeb Sirje ja jutustab uhkusega, kuidas üks poistekoor esitas kord tema laulu „Tahan presidendiks“ ning president Ilves istus publiku hulgas ja muigas.

Lapse ja koolinoorena käis Sirje vaatamas kõiki Vanemuise etendusi. „Olin paras teatrichull,“ meenutab ta ja lisab naerdes: „Ostsin kõige odavama pileti, aga istusin alati esiridades, kus vabu kohti oli.“ Ta on kooliajal ka ise näiteringis osalenud ning võrdleb teatritegemist teise eluga. Haapsaluski on Sirje mitmes etenduses osalenud, nii lavastusele muusikat kirjutades kui ka kaasa lauldes ja näideldes: „Aivo Paljasmaaga tehtud etendused olid toredad.“

Sirje Kaasik on töötanud Haapsalu muusikakooli solfedžoõpetajana 38 aastat. Staažikale pedagoogile meeldib lastega töötada ja nende mõttemaailma jälgida. “Aja jooksul on lapsed muutunud julgemaks. Varem olid nad tunnis arakesed, aga nüüd on vaja neid pigem tagasi hoida,” hindab ta.

Sirje ja Heinar Kaasiku peres on 4 täiskasvanud last, nende elukaaslased ja 9 lapselast. “Jõuludel või suvel püüame kõik kokku tulla, aga kuna vahemaad on pikad, siis keegi on ikka puudu,” nendib suure

pere ema. Ühistelt kokkusaamistelt ei puudu muusika. Kõik lapsed on omal ajal õppinud muusikakoolis. Lapselapsedki on tublid lauljad ja mõni õpib juba pillimängu. Oma elukutse on muusikaga sidunud Sirje tütre. Mari lõpetas muusikaakadeemia ja töötab viiuliõpetajana Rakvere muusikakoolis. Tema peres kasvab neli last. Katrin sai Hamburgi kõrgemast muusikakoolist muusikaterapeudi magistrikraadi ja asus tööle haiglasse. Praegu on ta lapsega kodus ja varsti on oodata teise lapse sündi. Poeg Martin lõpetas lastemuusikakooli kahel erialal, klarnet ja löökpillid, kuid tegeleb praegu ettevõtlusega. Noorim laps Kaarel pääses kergema vaevaga, sest pärast kahte aastat muusikakoolis käimist väitis ta, et tal on kõik selge. Kaarel on valinud ehitusalase töö ja ehitab praegu ka oma perele maja. Martinil on kolm ja Kaaril üks laps.

Terve Sirje Kaasiku elu on läbi põimunud muusikast, kuid lisaks sellele jõuab ta teha ka palju muud. Sirje muusikaklassi aknalaud on lilli täis. Lilli meeldib talle kasvatada nii toas kui aias. Lisaks lilledele laiub kodu ümber avar aed peenramaa, viljapuude ja -põõsaste ning suure kasvuhuonega. See kõik nõuab hoolt ja aega. Samuti armastab Sirje metsas käia, nii seenel, marjul kui niisama jalutamas. Õunad, marjad, ürditeed ja hoidised on tal ikka omast käest võtta. Sirjele meeldib väga vesi ja ta naudib mere lähedust. Ujumiseks eelistab ta suvel väikse viigi randa. Kui ujumisjärg sees, võib teda veel sügise tulekulgi igapäevaselt rannas näha. Samuti meeldib Sirjele teha käsitööd. Varem ta kodus palju ja õmbles lastele riided selga. Uus armastus on Sirje jaoks Hiiu kannel. Naudinguga on ta juba aasta aega seda pilli õppinud.

Lähituleviku tegemistest tõstab Sirje esile Eesti Naislaulu Seltsi kontserti Haapsalu toomkirikus 15. veebruaril, mille kunstiline juht ta on. Kontserdil esineb seitse koori ja esitusele tuleb mitu Sirje laulu. Tulge kuulama!

Maria Strauss

PILK AJALUKKU: HAAPSALU KOGUDUSE ÕPETAJA KONSTANTIN KÜTT.

Johannese Sõnumite eelmises numbris avaldasime Eesti Kiriku artikli 1931. a detsembrist, kus kirjutati Haapsalu luteri koguduse tollaegse õpetaja Ralf zur Mühleni 25. ametijuubelist. Õpetaja zur Mühleni ametijärglane oli eesti soost õpetaja Konstantin Kütt, kelle jutluse Eesti Vabariigi aastapäevaks samuti käesolevas numbris avaldame. Jutlus on peetud aastal 1940, erakordselt keerulistel ja pingelistel aegadel, kus meie vabariigil jäi eksisteerida veel vaid mõni kuu. Jutluses on tunda seda hirmu, teadmatust ja õudust, mis ilmselt oli neil päevil kogu rahva südames, kuid tõelise ristiinimesena saab õpetaja Kütt siiski öelda oma kuulajatele julgustavaid sõnu teadmises, et viimselt sünnib siiski Jumala tahe ja see tahe on hea: mitte ülekoos, vaen, vägivald, vaevad ja hädad, vaid ausus, õiglus, armastus, vabadus, tõde ja rahu. Ja tänasel päeval kogeme, et Jumal tõesti ei ole meiega rahvast iial maha jätnud.

Konstantin Kütt sündis 30. juulil 1906. aastal Kõpus Viljandimaal. Oma koolihariduse sai ta Tallinna Linna Poeglaste Humanitaargümnaasiumis, mille lõpetas aastal 1926. Järgnesid ülikooliaastad. 1926-1927 õppis ta Tartu Ülikooli usuteaduskonnas, seejärel 3 aastat (1927-1930) õigusteaduskonnas ning aastatel 1931-1936 usuteaduskonnas. Ülikooliõpingute ajal kuulus ta Eesti üliõpilaskorporatsiooni Fraternitas Liviensis liikmeskonda.

Luteri kiriku vaimulikuks ordineeriti Konstantin Kütt 20. oktoobril 1937. Ta oli aastatel 1938-1939 Haapsalu Püha Johannese koguduse adjunktõpetaja (mis sisuliselt tähendab abiõpetajat). Pärast senise koguduseõpetaja Ralf zur Mühleni lahkumist Eestist valiti ta 3. märtsil 1940 ainsa kandidaadina Haapsalu koguduse õpetajaks 578 poolt- ja 16 vastuhäälega. Nii sai Konstantin Kütist esimene eesti soost luteri kirikuõpetaja Haapsalus. Aastatel 1941-1944 hooldas ta samaaegselt ka Noarootsi Püha Katariina kogudust ning oli lühikest aega – 3,5 kuud 1942. aastal – Tallinna Peeteli koguduse õpetaja.

Õpetaja Kütt hukkus Eestist põgenemisel laeval „Moero“. See oli hospidallaev, mis hukkus Nõukogude Liidu torpeedo- ja pommituslennukite rünnaku tagajärjel Läänemeresel 22. septembril 1944. Laeval oli kokku 1237 inimest, kellest 655 jäi teadmata kadunuks. Õpetaja Konstantin Kütt oli hukkudes ainult 38-aastane. Kirikuõpetajana sai ta Issandat ja inimesi teenida napilt 6 aastat. On seda palju või vähe? Pühakirjast teame Jeesuse räägitud lugu, kus viinamäe isand andis ühesuguse palga kõigile töötajaile, sõltumata sellest, kui mitu tundi keegi neist tööd oli rühmanud. Kõigile, kes Jumala antud kutsele vastavad ning oma andeid maha ei mata, ütleb meie Issand: „Tubli, sa hea ja ustav sulane. Mine oma isanda rõõmupeole!“ Küllap sai selle suurima tunnustuse osaliseks ka meie õpetaja eelkäija Konstantin Kütt.

Karin Teder

ÕPETAJA KONSTANTIN KÜTI JUTLUS EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVAL 24. VEEBRUARIL 1940.

Ma tahan kuulda, mida Jumal räägib!

Ma tahan kuulda! – Ilma et mul selleks oleks erilist tahtmist, kuuleme meie tänapäeval väga palju! Palju sarnast, mida me ei taha ise kuulda ega ka teistele kuulutada, kuid siiski seisab see ikka ja jälle meie juures, meie ees ja meie sees. Kuuleme juba varahommikul, kuidas lendavad parved teraslinde. Juba nende põrin on sarnane, mis käib läbi hinge, mille kuulmine ei kuuluta head. Ja me kuuleme ka seda, et nad ei tee head...

... Sealpool kirjutatakse...

On kummaline, et need linnud toovad surma!... Need väikesed mustad punktid, mis lähenevad surmvaiksele linnale. On kummaline, et need õhus hõljuvad „linnud“ ei saa teha vahet, kas pommid langevad naistele, lastele, kaitseta raukadele või haigetele...

Rong, mis sõitis, peatati kiirelt. Reisijad põgenevad jääkülma metsa, et varju otsida. Sageli tunde kestvad katkestused, kus tuleb külma käes lõdisedes oodata, kuuluvad reisi juurde. ... Ja linn ise... Leegid kerkivad ja näitavad sõja jälgi, eelmise pommitamise jälgi. Tõsiselt, mõtlikult seiravad inimesed hävitust, kodude hävingut. Ühtki karjatust ei kosta nende huultelt, pisaraid ei veere nende silmist. Öhtu langeb suitsevale linnale...

Hommikul vara häire... All pommikindlas keldris. See on saanud nagu inimeste teiseks koduks. Juba on lennukid meie kohal. Kuuleme, kuidas langevad pommid... Iga kord väriseb maa. Paljudest silmadest loen küsimust: Millal tabavad meid? – Millal on minu tund? Sama küsimust kuuleme vaimus küsivat julget ja vaprat, kes pikka aega on oma kodu kaitsnud. Külmas ja tormis. Tähtis pole elada, ei pea tingimata elama, kuid peame tingimata võitma. Kuuleme ikka uutest ja uutest kavatsustest ja plaanidest, mis meid rahutusega täidab. Paljudki riikidest, kes on arvanud, et suudavad pingutusi tehes hoida eemal oma rahvast koledaist sõja tapatalguist, kuid ikka enam ja enam tõusevad ähvardavad kõuepilved, mis näitavad, et pole pääsu...

Kuula appihüüdeid meredelt... Meri on saanud kohutavaks inimestele, julgete ja vaprate meremeeste neelajaks! Tuhanded meremehed on lühikese ajaga leidnud külma haa. Halastamatu hävitamine

kestab... Torpedeeriti mõni päev tagasi Eesti aurik. Ka seal peale auriku pooleksmurdumist olid jõudnud osa meremehi ujuvast laeval olevast parvest kinni haarata. Üks oli aga plahvatuse silmapilgul pesnud. Väheste riietega jooksis ta välja. Aidake, ma ei suuda enam! kostis teisteni. Igaüks võitles oma elu eest, polnud aitajat. Ta päästeti juba suremas... Noormees oli pärit Tallinnast, kus ta vana ema elutseb. Ühes viimases kirjas emale kõneleb kavatsusest lähemal ajal kodumaale puhkusele sõita. Ema ootaski poega koju... Surm jõudis ette ja viis oma koju...

Aidake, meie ei suuda enam! – kostab nii mõnestki maailma kaarest. Aga siiski kuuleme ainult uutest kavadest ja plaani: parema tuleviku nimel! Rahu nimel! Igaüks on oma kasu peal väljas. Rahutuvikene põgeneb!

Täna pühitseme oma armsa kodu – Eesti – 22. aastapäeva. Meie pisikene Eesti on pidanud ka värisema tugevajõuliste suurriikide heitluse keerises. Ähvardavad hädaohud on igale eestlasele südames selgeks teinud: kui armas on oma kodu. Täna sel päeval kuuleme veel iga eestlase suust (ka sarnase eestlase, kes muidu enda jõule loodab): Tänu Jumalale, kes on imelisel viisil meie Eesti rahvast juhtinud läbi selle aasta! See tänu tuleb südamest, sest meie teame küllalt hästi igaüks, et me pole sugugi paremad ja enam teeninud seda, kui need, kes heitlesid ja heitlevad praegu oma kodu pärast.

Enam kui kunagi enne seisab pime öö meie ees. Meie ei näe homse päeva sündmusi. Meie ei tea, mis ootab meid. On aga siiski keegi, kes teab ja näeb käesolevat ja tulevat, keegi, kellel need mõisted ei ole vajalised. Aastapäeval tahame kuulda, mis Jumal meile räägib.

Oli pilt. Pildil valges riides naine. Käes kannab valgust. Koletised. Ta ei näe muud kui seda valgust, mis temal kanda tuleb. Imelik. Ei mõju oma ka need koletised. Kanname armastust tulist südames oma kodu vastu.

Jumal ütleb meile täna, et me omad pilgud ära pööraks kõigelt sellelt, mis kole ja jõle. „Ärge aga pöörduge ka ise jõleduse poole. Laske maailm läheb oma rada, teie aga kartke Jumalat.“ Mis maailm säärane on? Tänapäeval öeldakse, et see on vaimu suurus. Sisu on mäda. Varem või hiljem see tuleb ilmsiks. Torm tabab ja näitab, milline on maailm tõeliselt. Aga meie ei küsi oma riigi aastapäeval seda, kuidas on lugu teistega, vaid püüame leida õiged vead eneste juures ja sealt parandada.

Tagasivaates näeme, et oleme olnud kui usinad ja virgad mesilased oma pesa ehitamas. On ehitatud armastuses sellele alusmüürile, mis rajati 22 aastat tagasi. Kui palju on toonud armastust ja iseennast meie rahva heaks meie armas president ja meie rahva juhid. Aga ka paljud ja paljud kodanikud on andud ise enesest suure osa oma kodule. See on, mis meid seob ja meie kodu aitab hoida. On ju muidugi olnud nurisejaid kõikidel aegadel, kes leiavad põhjust alati laita ja näitavad sellega üles tänamatust Jumala vastu. Hea on ja paremat tahetakse. Nii mõnegi nende seast elu on juba parandanud möödunud aasta olukord. Kas pole meie riik õitsele läinud 22 aasta jooksul ja kas pole ka möödunud aasta näitanud, et meie riigi ees seisavad juhid, kes targalt meie riigilaeva juhivad? Torm ei kohuta neid. Meil on arenenud, kindel ja otstarbe kohane kord riigis; meil on igasuguseid vabadusi; meil on korralikud haridusolud ja haridusasutused; meie sood ja rabad on muudetud viljakandvaiks maadeks, põldudeks. Porised maanteed laudsiledaiks. Järjest enam, ikka enam ja enam kogemusi. Igaüks meist võib lähedalt elada, mis ka liiki ta ei kuuluks. Nüüd aga oleme sattunud ka tuule ja tormi lähedale. Need on raskused. Eestlastele pole raskused kunagi saanud kohutavaks. Meie omame juba elukogemusi raskustega võideldes. Teame väga hästi, et sarnasel puhul rahutus võib hävingut tuua. Tarvis ühismeelt ja ühist meelekindlust. Mitte teoreetilist, vaid sarnast, mis põhjeneb kogemustel. Laev tormis. Peame ühiselt pingutusi tegema. Sellest oleneb laeva saatus. Ainult niikaua, kui meie teame, mis tähendab meile see maakamar, niikaua kuulub see meile. Otsigem sellele vastust ja võtame igaüks jõukatsumisele oma kohusetunde kodu vastu. Jumala pääste on ligi neile, kes Teda kardavad. Et meie maal Tema au elaks, selleks peavad meie iga eestlase südamest kaaseestlase vastu heldus ja tõde välja kasvama. Õigus ja rahu andku teineteisele suud. Tõde tulgu maast ja õigus taevane, mis meid ühendab üheks tervikuks. Mõtelgem kui üks süda ja meel. Unustagem pisitülid ja arusaamatused. Säädkem kõrgemale kodu ja kasvame kohusetundes tema vastu. Saagem seesmiselt tugevamateks. Torm ei tee tugevale puule kahju. Vastupidi – tormi tõttu sirutab ta juured sügavamale... Eluraskused annavad jõudu ja energiat. Elu ilma raskusteta pole elu. Igaüks loob oma maailma ja õnne. Eestlane ja eesti rahvas oma. Et saavutada seda, peame kasvama seesmiselt tugevateks, see on jõud. See on püha tuli meie kodutempli altaril. Siht peab selge olema. Ärme

vaatame sellele, mis ümber sünnib, vaid vaatame ainult sellele, mis meile on antud kanda. Sammume läbi tänapäeva koletiste ja kanname oma tuld.

Tulge Jumala ligi, siis tuleb Jumal teie ligi. Kõik mis aus, õiglane, vaba enesearmastusest, leplik, kannatlik – seda tehke, siis on rahu Jumal teiega.

Tõepoolest, Tema pääste on ligi neile, kes kardavad Teda. Andku Jumal, et Tema au meie maal ilmsiks tuleks. Aamen.

RUKKILILL.

Musta, kividest puhastatud lõhnavasse mulda
isa käega külvatud rukkiseemnest
kasvas meie igapäevane leib.
Kas te olete näinud ja mäletate veel,
kuidas rukkipõld õitsemise ajal
tuulega voogas, lõhnas ja lainetas?
Ja kuidas põllupeenral õitsetsid
imeilusad sinised lilled?
Nagu pisikesed taevakillukesed.
Need olid rukkililled.
See paik oli püha.
Emaarm ja isamaa
ikka peavad olema.
Kui ka vahel raskel tunnil
mineviku karmil sunnil
nad pidid ära unuma.
Hoiame kõik omal meeles,
meenutame eesti keeles.
Nii ilus on maa — siin me elame.
Must muld, sinine taevas, valged pilved —
need on ju meie lipu värvidki.
Armastame ja hoiame
oma isamaad, sünnimaad, kodumaad,
oma pisikest Eestimaad.

Helju Tendal

MEIE ISA PALVE - II. – MEIE.

Vahel võib ühesainsas sõnas peituda nii tohutult palju mõtteid, tähendusi, viiteid, avarust ja sügavust, et seda kõike ei olegi võimalik ühekorraga edasi anda. Jeesus on sõnastanud oma jüngritele õpetatud palve „meie“-vormis. Kristlane on Jumala ees ja kaasinimeste suhtes alati „meie“. Tema sisemine hoiak on „meie“. Ta ei ole kunagi ainult „mina“, vaid alati ka „meie“. Jeesuse järgija on Jumala ees „mina“ vaid ühelainsal juhul – siis, kui ta tunnistab oma isiklikku pattu. Kuid ka meie kaasinimeste pattude puhul on kristlane „meie“, sest kuigi igaüks vastutab ise oma pattude eest, on kogu inimkond kõikvõimalike sidemetega nii tihedalt kokku liidetud, et igaüks meist on mingil moel või määral kaasvastutaja. Prohvet Taaniel, kes oli ise täiesti laitmatu nii Jumala kui kaasinimeste ees, kasutas oma rahva eest palvetades „meie“-vormi: „Me oleme pattu teinud ja eksinud, oleme olnud ülekohtused ja hakanud vastu, oleme taganenud Su käskudest ja seadustest.“ (Tn 9:5) See polnud lihtsalt retooriline võte, vaid Taaniel tundis end osana oma rahvast ja osalisena oma rahva süüs.

Kuna Meie Isa palve on antud meile „meie“-vormis, on see alati ka eestpalve. Kui me ei tea vahel, kuidas ja mida mõne inimese eest paluda, võime temale mõeldes lugeda seda palvet. Samuti õpetab

Issanda palve „meie“-vorm, et absoluutselt iga meie palve, ka iga isiklik palve, peaks olema ühtlasi eestpalve. Üks kristlasest naine kirjeldab, kuidas tema sellele mõistmisele jõudis. Kord väga tugeva tormi ajal palvetas ta, et Jumal hoiaks tema maja, et torm sellele kahju ei saaks teha. Siis meenus talle, et ka tema õe maja jääb tormi piirkonda ning ta palvetas ka õe maja pärast. Ja seejärel tuli taipamine, et kõik inimesed, kelle kodusid torm võiks ohustada, on mures oma kodu pärast – tema palve muutus eestpalveks kõigi eest, kelle majad on tormi meelevaldas. Ükskõik, millise probleemi pärast me palvetame: tervise-, usulise, majandusliku, suhte- või mõne muu probleemi pärast, olgu see meie enda või kellegi teise häda – alati on inimesi, ka meile tundmatuid inimesi, kellel on seesama või sarnane probleem. Me peaksime palvetama ja seda ka siiralt soovima, et Jumal aitaks selles hädas meid kõiki. Sest me kõik oleme „meie“ ja kuulume kokku.

Jumala silmis on absoluutselt iga inimene, ka kõige kurjem ja paadunud, mõõtnatult väärtuslik ja auline, Tema enda loomingu, keda Ta piiritult armastab. Meie Issand tahab, et meiegi vaataksime oma kaasinimesi Jumala silmadega. „Meie“ väljendab Jumala armastust, mida Ta meiltki ootab oma kaasinimeste suhtes. Kellega meie tunneme end „meiena“? Oma pere ja sõbrad, oma kogudus, oma kirik, oma rahvas, kõik kristlased maailmas, kõik rahvad, rassid, kõik elavad inimesed, kõik iial elanud ja tulevikus elavad inimesed? 16.-17. saj elanud inglise luuletaja ja vaimulik John Donne on sedasama „meie“-tunnet väljendanud oma väga kuulsas tsitaadis, mille Ernest Hemingway valis oma tuntud romaani motoks: „Iga inimese surm kahandab mind, sest mina kuulun inimkonda. Ja seepärast ära iialgi päri, kellele lüüakse hingekeha: seda lüüakse sinule.“

Püüdkem mõelda ja mõista, mida kõike sisaldab see „meie“: alandlikkus, ohvrimeelsus, isetus, teenimisvalmidus, halastus, andestav meelsus, enesesalgamine, lahkus, sõbralikkus, heatahtlikkus, kaastundlikkus, usaldus ja veel palju muud – selle kõik võib kokku võtta ühe sõnaga: armastus, tõeline jumalik püha armastus; kuid vahel on hea mõelda, mida armastus mõnes konkreetse situatsioonis tähendab ja milles avaldub. See sõnake „meie“ aitab mõista, milline on meie Jumal. Mõned kirikud õpetavad näiteks, et Jeesus ei surnud ristil kõigi inimeste eest, vaid ainult nende eest, kes hakkavad Temasse uskuma. Kui me tõeliselt oleme mõistnud Jumala soovi, et me määratleksime ja tunnetaksime end „meiena“, siis ei pea me oskama tuua keerukaid teoloogilisi argumente, et seda arusaama ümber lükata. Me saame otsekohe aru, et see ei saa olla tõsi. „Meie“ hulka kuuluvad ka vaenlased, meie isiklikud vaenlased, meie Jumala vaenlased. „Armastage oma vaenlasi!“ ütles Jeesus. Me kuulume kokku ka oma vaenlastega. Inimesega, kes meile halba soovib ja ka reaalselt halba teeb, peaksime kõigest hoolimata samuti tundma kokkukuuluvust, tundma end „meiena“. „See on võimatu!“ ütleb nn kaine mõistus. „Jumala käes on kõik võimalik!“ ütleb Jeesus.

„Meie“ võimaldab meil otsustada ka iseendi üle, kas ja kui sügavalt me oleme Jumalat ja Tema tahet ning armastust mõistnud ja järginud. On kristlasi, kes ei soovi palvetada isegi oma kogudusekaaslaste eest, kui nad neid isiklikult ei tunne. Paljud kristlased ei pea vajalikuks olla kursis sellegagi, mis toimub nende oma linnas või riigis, rääkimata sellest, mis toimub meist kaugemal, mujal maailmas. Igaüks tegelegu ise oma probleemidega. Erandiks on ehk see, kui kusagil toimub midagi tõeliselt vapustavat. „Meie“-tunde kujunemine võib võtta aega; suund on nagu kõigi inimsuhete puhul: lähemalt kaugemale. Ema Teresalt küsiti: „Mida ma saaksin teha, et maailm oleks parem paik elamiseks?“ Ema Teresa vastas: „Minge koju ja armastage oma perekonda.“ Jumala laste jaoks on kaaskristlased, eelkõige oma kogudusekaaslasted, üks perekond. Alustame oma perekonnast. Mõtleme Jeesuse ülempreesterlikule palvele, mida Ta palvetas enne ristile minekut: „Püha Isa, hoia neid oma nimes, mille Sina andsid mulle, et nad oleksid üks nii nagu meie!“ Üks olla tähendab olla „meie“.

Karin Teder

JAANUARIKUU „PIIBEL KÖÖGIS.“

Aasta esimene „Piibel köögis“ toimus 25. jaanuaril Jaanimajas. Päev oli rohkem kevadele sarnanev kui talve meenutav. Traditsiooniliselt hilinesin „Piibel kööki“ nagu alati väga hõreda bussiliikluse tõttu laupäeval Uuemõisa ja Haapsalu vahel. Laenates seegi kord Oskar Lutsu tuntuks saanud avalauset „Kevadest“, siis „Piibel köögis“ oli juba alanud, kui mina kohale tormasin. Köögis valmis hõrk ja ülimaltsev tallelihaleemeke koos hapnemata leiva ehk matsaga.

Tulime kokku, et osaduses olla, koos Piiblit uurida ja piibliteemalist toitu valmistada. Piiblitunni pidas meie oma koguduse abiõpetaja Kristo Hüdsi. Teemaks oli usukangelase Gideoni kutsumine Vanast Testamendist. Paljud meie seast said selle loo kaudu julgustatud, puudutatud ja kinnitatud. Ma ei hakka lugu ümber jutustama, vaid peatun sellel, mida Jumal Kristo kaudu meile ilmutas. Toetun Kristo suurepärasele konspektile, mis mulle lahkelt abiks anti. Igaüks võib Gideoni kutsumisest ise lugeda Kohtumõistjate raamatu 6.-7. peatükist.

Iisraeli rahval tuli kannatada 7 aastat midjanlaste rõhumist. Mis on lugeja jaoks 7 aastat, mis temalt röövitakse? Kannatus, mis tundub lõputu.

Kristo julgustas, et Issand on meiega, et meil on võimalik minna peegli ette ja öelda seda endale või oma lähedasele. On oluline kogeda, tunnetada ja uskuda, et see oleks meie südames ja mõttemaailmas tugevasti sees. Nii kerge on enda peale lasta tulla seda rasket koormat, mõtet, et keegi meist ei hooli, keegi meid ei armasta, ma olen nii rumal, ma olen nii saamatu ja mõttetü. On väga oluline kanda endas mõtteviisi, mis on Jumala moodi. Fl 2:5 öeldakse: *Mõtlege iseenestes sedasama, mida Kristuses Jeesuses.*

Lugejale on ju tuttav mõtlemine: Mis Jumala armust ja ligiolust te räägite, kui asjad on nii halvasti. Miks räägid Pühast Vaimust, räägid imelistest aegadest koos Jumalaga, ühest ja teisest vägevast asjast? Kus need täna on, kus need meie elus on? Kus need koguduses on? Km 6:14: *Siis pöördus Issand tema poole ja ütles: „Mine selles oma jõus ja päästa Iisrael Midjani käest! Tõesti, ma läkitan sind!”* See on see koht, kus inimene ütleb, et Jumal, ma vajan natukene haletsust ja halastust. Jumal... ja ilmselt inimese elus ongi vaja neid kohti, kus me nutame välja oma mõtted. Jumala ees me ei pea neid varjama ega peitma oma kahtlusi. Oluline on, et oleme nutjate kõrval ja tõesti jagame neile ka teatud hetkedel haletsust. Aga see ei saa kestma jääda, Jumal teatab ja ütleb: Sina saad tuua muutuse. Sina saad maailma muuta. Sina saad rahvast muuta, sina saad kogukonda muuta.

Gideoni lugu näitab meile, et me ei pea kohe hüppama esimestesse kingadesse, mis meie ette asetatakse. On täiesti OK oodata ja küsida, panna oma usk proovile ja läbi katsuda. Ükskõik, millist lahingut me pidama läheme, kõigepealt tuleb asjad vaimulikult korda panna.

Igaüks on koguduses oluline. Igaüks on eriline ja kordumatu. Kogudus oleks tohutult palju vaesem, kui ükskõik keda meist koguduses ei oleks. Jumal ei sea kunagi eesmärgiks suuri numbraid. Jumalaga koos tuleb unustada ratsionaalsus. Lõplikud piirid siin elus on Jumala armus, Issandas Kristuses.

Anne Vooremaa

Matsa ehk hapnemata leib

400 g nisujahu, veidi soola, vett.

Sega jahu ja sool ning lisa vähehaaval vett, kuni tainas on ühtlane. Rulli õhukeseks, torka kahvliga augud sisse. Küpseta 200-kraadises ahjus u 15 minutit kuld kollaseks.

Allikas:http://www.kirchenweb.at/kochrezepte/brot_backen/brotbacken/matzen.htm

Tallelihaleemeke

500 g talleliha, 1 sibul, 8 küüslauguküünt, 3 sl oliiviõli, 1,5 l lihapuljongit, soola, pipart, 2 laimi mahl, peterselli. Lõika liha kuubikuteks. Prae hakitud sibul ja pressitud küüslauk õlis klaasjaks, lisa liha ja pruunista. Lisa puljong ja keeda 1,5 tundi vaikselt tulel. Maitsesta soola, pipra ja laimimahla. Kaunista peterselliga.

<https://www.gourmet-magazin.de/rezepte/rezepte-von-a-z/suppen-und-eintoepfe/item/fata-lammsuppe.html>

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Ent Jeesus ütles neile:

**„Rahvaste kuningad peremehetsevad nende üle
ja neid, kes nende kallal meelevallatsevad, hüütakse „heategijaiks“.
Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid suurim teie seas olgu nagu noorim,
ja juht nagu see, kes teenib.“ Lk 22:25-26**

Teame, et väga suure osa inimeste kaks suurimat ahvatlust, mille kättesaamiseks kasutatakse sageli ka kuritegelikke vahendeid, on raha ja võim. Arvatakse, et raha eest võib põhimõtteliselt saada kõike; isegi kui saadav polegi see „päris asi“, siis on ka näiline asi, päris asja aseaine, küllalt ahvatlev. Tõelist armastust ei saa raha eest, kuid raha eest ostetud armastus võib oma välistelt avaldusviisidelt olla sellele väga sarnane. Ja armastuse ostja lepib sellega, sest ta ei tea ega usugi, et ostetud armastusest on olemas midagi määratult paremat.

Mis aga muudab võimu niivõrd ahvatlevaks? „Te saate kui Jumal!“ sosistas vana madu Eedeni aias inimesele kõrva. Minu tahtmine sündigu! – see on võimu kuritarvitaja maksimum. See on jumalavastasuse, Jumala vastu mässamise suurim ja tüüpilisim avaldusviis.

Meie Jumal, kõikväeline Jumal, püha armastuse Jumal, on teeniv Jumal. Seega väljend „jumalat mängima“, mida kasutatakse siis, kui keegi ületab negatiivses mõttes oma võimupiire, pole päris asjakohane. Selliseks enesealandamiseks, enesest, oma tahtest ja enese olust loobumiseks, täielikuks enesetühjendamiseks, mida tegi Jumal Jeesuses, pole võimeline ükski loodud olend. Kui keegi on Kristuses, siis on tal teenija loomus. Võimuvõitlus kristlaste seas, koguduses või kirikus, on niivõrd Kristuse loomuse vastane, et selline „isekeskis riisus olev“ kogudus või kirik lihtsalt ei saa püsima jääda, nagu Jeesuski hoiatas.

Intellektuaalide seas vastandatakse sageli võimu ja vaimu. Vaim oleks nagu vaba kõigest sellest negatiivsest, mis pahatihti võimuga kaasneb. Kuid see ei pruugi nii olla. Hermann Hesse oma suurepärasest romaanist „Klaaspärlimäng“ kirjeldab ühiskonda, kus vaimueliit on eraldunud sellest pahelisest, labasest, kurjast ja tühisest maailmast ning koondunud omaette kogukonda, kus tegeldakse klaaspärlimänguga: inimkonna kõige ülevamaid, õilsamaid ja sügavamaid saavutusi teaduse, kaunite kunstide ja filosoofia vallas kombineeritakse omavahel, leitakse aina uusi seoseid, luuakse ilu, jõutakse aina uute tõdemusteni, avastatakse saladusi, tarkuse, ilu ja tunnetuse sügavusi. See kõik pakub mängijatele ülisuurt vaimset naudingut. Kuid peategelane Josef Knecht, kes on saavutanud selles kogukonnas kõrgeima, mängumeistri positsiooni, taipab, et see on tupiktee. Kui vaimu saavutusi ei kasutata kaasinimeste teenimiseks, muutub kõik see ilu ja tarkus ja tunnetus iseenda vastandiks. Ta loobub oma positsioonist, lahkub vaimueliidi kogukonnast ja läheb sinna labasesse, pahelisse ja kurja maailma, et inimesi teenida. Tema nimi „Knecht“ tähendabki „teenija, sulane“.

„Tunnetus teeb suureliseks, aga armastus ehitab,“ hoiatab ka püha Paulus. Ilma teeniva meelsuseta võib ka jumalik tarkus ja tõde muutuda vaimse ja vaimuliku vägivalla ja oma enesetähtsuse toitmise vahendiks. Ning ilma armastuseta võib isegi teenimine ise muutuda võistlemiseks ja võitlemiseks. Olgu meie südames püha armastus nagu Jeesusel Kristusel.

Issand, meie Jumal!

Kõik, mis on tõene, hea ja ilus, tuleb Sinu käest.

**Kuid ilma Sinu püha armastuseta
ei suuda me seda õigesti kasutada.**

**Me palume: Vala meie südamesse
oma püha, puhas ja siiras armastus
ning tee meist Kristuse teenijad,
kes kannavad Sinu imelisi ande edasi
kõigi kaasinimesteni.**

Kiitus, tänu ja ülistus Sulle, meie auline Issand!

Karin Teder

NATUKE NALJA.

Parlamendi valimistel astub valimispunkti noor nunnarduode, kes on ilmselt esimest korda valimas. Kui talle ulatatakse hääletussedel ja ümbrik, tahab ta sedeli kohe ümbrikusse pista.

Ametnik ütleb: "Õde, enne peate ristikese tegema!"

Kuulekalt lööb noor nunn risti ette ja annab siis sedeli ära.

SÜNNIPÄEVAD VEEBRUARIS.

1. veebruar	Pille Talvar-Heckmann	
2. veebruar	Erna Alt	88
	Asta-Marie Teder	80
3. veebruar	Linda Pahk	96
	Tiiu-Helge Lehis	76
	Norbert Kõre	
4. veebruar	Merike Joosani	55
	Õnneli Lindal	
5. veebruar	Anne-Eve Salumets	77
	Tiit Salumäe junior	
6. veebruar	Triin Toompuu	45
7. veebruar	Toivo Inslermann	72
	Anu Mutso	65
	Kristel Engman	
7. veebruar	Elvis Rüütel	
8. veebruar	Katrin Kask	50
	Viko Kõva	35
	Marion Olenko	10
9. veebruar	Kari Tynkkynen	
10. veebruar	Anneli Kollom	
12. veebruar	Michael Heckmann	65
13. veebruar	Maarja Kõuts	
	Micha Strauss	
16. veebruar	Anneli Mõisa	
	Joosep Rints	
18. veebruar	Vilve Virro	60
	Darja Voog	
	Roan Haapsal	
20. veebruar	Norah Laadoga	
21. veebruar	Heino Kahem	74
	Signe Saviir	
23. veebruar	Aide Leit-Lepmets	
	Rain Gontmacher	
24. veebruar	Ellen-Velanie Jaks	86
	Tiina Hein	60
	Ülla Paras	
	Johannes Alliku	
25. veebruar	Maarja-Liis Priske	
26. veebruar	Nora Reiljan	
28. veebruar	Mihkel Sims	

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kl 9-15.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

ANNETUSMÜÜK. Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kl 10 - 13.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Diakoonia annetusmüük on avatud K ja R kell 10-13 koguduse kantselei majas.

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirikus toimuvad hommikupalvused reedeti. Kirik on avatud ette tellimisel.

Toomkirik on avatud jumalateenistuste ajal. Kiriku külastamiseks muul ajal palume aeg kogudusega kokku leppida. Võimalik on tellida ka orelipooltundi. Muuseumi kaudu pääseb kirikusse piletiga.

Linnuses toimuvate ürituste kohta vaata lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hüdsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.